

Meewerken aan een vitale stad

Kadernota Participatie en Inkomen

**Zoveel mogelijk
Utrechters aan de slag**

In de kadernota Participatie en Inkomen staat beschreven hoe wij als gemeente vanaf 2015 de nieuwe Participatiewet succesvol willen invoeren, samen met werkgevers, scholen en andere partijen in stad en regio. Voor u ligt de publiekssamenvatting van deze kadernota.

Gemeente Utrecht

Utrecht, juni 2014

Utrecht en de Participatiewet

Sterke stad, voldoende werk

De regio Utrecht is een economisch aantrekkelijke regio: centraal gelegen, met veel slimme ondernemers, een goed opgeleide bevolking, gerenommeerde kennisinstellingen en uitstekende bedrijfslocaties. Helaas heeft ook onze regio inmiddels te lijden onder de gevolgen van de economische crisis. Er zijn minder banen, meer werklozen en meer bijstandsgerechtigden.

De invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015 grijpen we als gemeente aan als extra stimulans om samen met ondernemers, werkgevers en andere partijen de economische slagkracht van Utrecht te versterken. Onze ambitie: een vitale stad, met bloeiende ondernemingen en werk voor zoveel mogelijk mensen.

Verbinding

Het belang van de participatie-opgave is groot. Voor alle Utrechters, alle bedrijven en organisaties die de stad dragen. Allemaal zijn we gebaat bij een sterke stad en een economisch gezonde regio. Juist dat gezamenlijke belang biedt kansen om zo'n grote uitdaging met succes aan te gaan. Uiteindelijk gaat het om de verbinding tussen mensen die een baan willen en de ondernemers die mensen werk kunnen bieden.

'Samen met ondernemers de economische slagkracht van Utrecht versterken'

Eén regeling

De Participatiewet vervangt grotendeels drie sociale uitkeringsregelingen: de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). Naast de huidige uitkeringsgerechtigden, zullen straks dus ook mensen met een arbeidsbeperking bij de gemeente aankloppen. Ook deze mensen willen wij zoveel mogelijk aan betaald werk helpen, zodat zij mee kunnen doen in de samenleving. Het budget dat voor de uitvoering van de Participatiewet beschikbaar is, zetten we onder meer in om werkgevers te compenseren voor de lagere loonwaarde van deze werknemers. Om de instroom in de bijstand verder te beperken, blijft de gemeente zich natuurlijk ook inspannen voor andere doelgroepen op de arbeidsmarkt, zoals starters en ouderen.

Arbeidsbeperking en loonwaarde

Mensen met beperkte loonwaarde kunnen zonder aanpassingen of begeleiding geen wettelijk minimumloon verdienen. Zij hebben een arbeidsbeperking. Een arbeidsbeperking heeft vaak een psychische oorzaak of is het gevolg van een ontwikkelingsstoornis. In andere gevallen is de beperking lichamelijk, zoals slechthoortendheid, epilepsie of een spier- of hartziekte. In het sociaal akkoord hebben werkgevers en overheden afgesproken dat voor arbeidsgehandicapten de komende 10 jaar 125.000 extra banen worden gecreëerd.

Samen kansen creëren

Wat verandert er op 1 januari 2015?

Dit zijn de belangrijkste veranderingen bij de invoering van de Participatiewet:

Hervorming Wajong en WSW

- de huidige Wajong-ers worden beoordeeld op werkvermogen
- jongeren met een beperking die (deels) kunnen werken, komen onder gemeentelijke verantwoordelijkheid
- afsluiten sociale werkvoorziening
- geen nieuwe instroom in sociale werkvoorziening (WSW)
- het budget voor WSW wordt gekort

- wie niet meer in WSW terecht kan, komt onder gemeentelijke verantwoordelijkheid

Sociaal akkoord

- tot 2026 komen er 125.000 garantiebannen (extra), voor mensen met een arbeidsbeperking
- in regionale werkbedrijven worden afspraken gemaakt over het invullen van de garantiebannen
- gemeente compenseert werkgevers voor mensen met een beperkte loonwaarde

Hoe pakken we het aan?

Als gemeente kunnen wij geen banen maken. Het zijn de bedrijven en instellingen die dat doen. Wat we wél kunnen is partnerships aangaan, waar voor alle partijen iets goeds te brengen én te halen valt. We kunnen meedenken en mogelijk maken. Ruimte scheppen voor ondernemers die willen investeren en voor ZZP-ers en starters met mooie ideeën. We kunnen ons hard maken voor een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zodat jongeren meer kans hebben op een passende baan. En dat gaan we ook allemaal doen.

‘Als er voldoende werk is, wordt de economische waarde van zoveel mogelijk mensen benut’

Economische bril

Hoe we het ook bekijken: werk staat altijd voorop. Mensen die werken, kunnen zich ontwikkelen, horen erbij en krijgen zelfvertrouwen. Als iedereen de kans krijgt om naar beste kunnen mee te doen, voorkomen we dat mensen die aan de kant staan steeds verder afglijden en een maatschappelijke kostenpost gaan vormen. We kijken dus niet alleen met een sociale, maar ook met een economische bril. Als er voldoende passend werk is, wordt de economische waarde van zoveel mogelijk mensen benut.

Leidende principes

Bij alle stappen die we de komende jaren zetten om deze vernieuwing goed door te voeren, houden we ons vast aan de volgende principes:

1. Werk is het uitgangspunt
2. Economische zelfstandigheid staat voorop
3. Ruimte voor maatwerk
4. Werk moet lonen
5. Wat de markt kan, laat dat de markt doen
6. Sociale prestatie telt

Zoveel mogelijk mensen aan het werk

Hoe keren we het tij?

De komende jaren werken we hard aan de ambitie van Utrecht als vitale stad waar zoveel mogelijk mensen kunnen werken naar vermogen. Wij zijn ervan overtuigd dat we het meest bereiken als we daarbij inzetten op een driedelige veranderstrategie:

1. Versterken bedrijvigheid
2. Mensen aan de slag
3. Succes smeden met het onderwijs

1. Versterken bedrijvigheid

Zonder vitale economie kun je mensen geen perspectief op werk bieden. We moeten de koek dus vergroten. Dat wil zeggen: de huidige bedrijvigheid behouden, nieuwe bedrijvigheid aantrekken, ondernemerschap versterken en werk 'opdiepen uit de samenleving'. De gemeente gaat meer energie stoppen in relaties met werkgevers. Bijvoorbeeld door aan te sluiten bij Utrechtse (ondernemers)netwerken en de samenwerking met sectoren, bonden,

kenniscentra en andere (regionale) partijen intensiveren. We gaan ook meer zelf als investeerder en werkgever het goede voorbeeld geven en we blijven inzetten op de mogelijkheden van Social Return on Investment (SROI).

2. Mensen aan de slag

Meer bedrijvigheid is nodig, maar het is niet genoeg. Zelfs in een economisch florerende regio is niet iedereen op eigen kracht in staat om aan het werk te komen. Mensen met een arbeidsbeperking zijn gebaat bij het soort ondernemerschap dat we 'sociaal' of 'maatschappelijk' noemen. Werkgevers die in hun bestaande bedrijf banen creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. En ondernemers die zich met hun onderneming volledig richten op leerwerkplekken voor deze doelgroep. Met die ondernemers gaan we de banden versterken en waar mogelijk helpen we hen succesvol te zijn.

*'Zelf als investeerder
en werkgever het
goede voorbeeld
geven'*

3. Succes smeden met het onderwijs

Bij het versterken van de economie en het vergroten van de werkkansen van mensen, speelt het onderwijs een belangrijke rol. Werkloosheid kan worden voorkomen door jonge mensen goed voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Daar ligt een gezamenlijke opgave voor werkgevers, onderwijsinstellingen en gemeente. Met name voor de kwetsbare groep leerlingen uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs (PrO), die voorheen konden terugvallen op de Wajong, zullen de betrokken partijen zich extra moeten inspannen.

Wie gaat dat betalen?

Het budget dat de gemeente vanaf 2015 in het kader van de Participatiewet beschikbaar heeft, is nooit genoeg om de groeiende doelgroep te ondersteunen. Maar wie niet rijk is, moet slim zijn. We onderzoeken de mogelijkheden van zogenaamde social impact bonds en starten een 'revolverend fonds'. In dit fonds komt het geld dat we besparen als mensen die eerst een uitkering kregen aan het werk komen. Hoe meer mensen we aan een betaalde baan helpen, des te meer geld komt in het fonds. Geld dat weer ingezet wordt om nog meer mensen te ondersteunen bij het vinden van werk.

Uniek project vakkenvullers Jumbo in Utrecht

De winkels van Jumbo Supermarkten in Utrecht lopen voorop met een uniek werkgelegenheidsproject. In vier winkels zijn 70 mensen met een beperking of vanuit de bijstand aan de slag als vakkenvuller. Zij hebben ook contact met klanten.

Filiaalmanager Joris Vriend van Jumbo Utrecht Merelstraat: 'In Utrecht is werk genoeg op dit niveau, maar het is lastig voldoende mensen te vinden. Wij hebben contact gezocht met UW Reintegratie, en gekeken naar de mogelijkheden om de mensen in te schakelen die zij bemiddelen. Door de korte lijnen met de leidinggevende van UW verloopt de samenwerking bijzonder prettig.'

*'Grote continuïteit
van ervaren
medewerkers in het
winkelteam'*

Joris Vriend
filiaalmanager
Jumbo Merelstraat Utrecht

'Iedereen is blij met dit project. De winkels hebben de hele dag door voldoende medewerkers op de werkvloer en kunnen klanten daardoor nog beter van dienst zijn. Wij merken dat het ook zorgt voor goodwill bij onze klanten. Voor de betrokken werknemers is het fijn om een baan te hebben. De ervaring leert dat deze groep langer bij één baas blijft. Dat zorgt voor een grote continuïteit van ervaren medewerkers in het winkelteam. Een win-winsituatie!'

Meedenken? Graag!

Werkgevers, ondernemers, onderwijsinstellingen en andere partijen die samen met de gemeente Utrecht willen werken aan een vitale stad met werk naar vermogen voor zoveel mogelijk mensen, nodigen wij van harte uit contact op te nemen via:
participatiewet@utrecht.nl

Algemeen adres

Werk en Inkomen

St. Jacobsstraat 300
3511 BT Utrecht
030 286 52 11
participatiewet@utrecht.nl

Colofon

Uitgave

Gemeente Utrecht

Tekst

sepschrijft.nl

Fotografie

Robert Oosterbroek
KlikKlak.nu fotografie

Vormgeving

Ontwerpwerk, Den Haag

Drukwerk

De Bondt Grafimedia, Barendrecht

2014-1810.1

Vanaf medio
oktober 2014
verhuist de
gemeente naar:

Stadskantoor
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht